

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет інформаційних технологій і математики
Кафедра загальної математики та методики навчання інформатики

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Інформатика)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта. Інформатика
Форма навчання	Денна
Розробник (викладач)	Ройко Лариса Леонідівна, кандидат педагогічних наук, доцент Яцюк Світлана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент Лабнюк Оксана Михайлівна, вчитель-практик
Контактна інформація	Електронна адреса викладача: Royko.Larisa@vnu.edu.ua Телефон: 099-25-57-778; 097-34-50-774
Семестр, курс	V семестр; III курс
Обсяг практики	Загальний обсяг: 90 годин / 3 кредити Консультації: 6 год. Самостійна робота: 84 год.
Форма контролю	Залік
Час занять	Практика відбувається розосереджено впродовж семестру. Практика проводиться без відриву від навчання. Консультації викладача відповідно затвердженого графіку.
Анотація практики	<p>Психолого-педагогічна практика є складовою циклу професійної підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Інформатика) за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Інформатика.</p> <p>Здобувачі відповідно до навчального плану проходять пасивну психолого-педагогічну практику в закладах загальної середньої освіти міста Луцька. У процесі практики вони знайомляться з реальними умовами навчально-виховного процесу, змістом, формами і методами роботи педагогічного колективу навчального закладу. Відповідно до спеціальності практика проходить в 5-9 класах закладів загальної середньої освіти.</p> <p>За результатами практики, здобувачі освіти мають бути компетентними у таких питаннях:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Педагогічна складова</i>: спостереження та аналіз організації навчально-виховної роботи у закладі освіти; аналіз функціонування офіційного сайту освітнього закладу; аналіз розкладу уроків; спостереження та аналіз методів активізації розумової діяльності учнів та підтримки їх уваги на уроці. – <i>Психологічна складова</i>: здійснення дослідницької роботи з вивчення психологічних особливостей особистості учня; проведення дослідження соціально-психологічної ситуації в класі; складання психолого-педагогічної характеристики учня та класу.

Пререквізити	Для успішного виконання завдань практики, здобувачі освіти повинні володіти знаннями з курсів «Педагогіка», «Психологія», «Інклюзивна освіта», «Вступ до фаху», «Методика навчання інформатики», «Навчальна практика з інформаційних технологій».
Постреквізити	Знання, уміння та навички, здобуті по завершенню практики використовуються при проходженні практики з розробки електронних дидактичних ресурсів з інформатики, педагогічної практики.
Мета практики	<p>Закріплення здобувачами освіти теоретичних знань і практичних вмінь, отриманих при вивченні психолого-педагогічних освітніх компонент та розвиток їх умінь і навичок використовувати відповідні знання у процесі організації навчально-виховної роботи у закладах освіти.</p> <p>Основним завданням практики є формування таких загальних (ЗК), фахових (ФК) та предметних (ПК) компетентностей:</p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, комунікувати іноземною мовою за предметною спеціальністю.</p> <p>ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.</p> <p>ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності на основі етичних принципів, толерантності, до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК7. Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, виявляти та утверджувати національно-культурну ідентичність, реалізовувати свої права й обов'язки як члена суспільства; утверджувати цінності демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і полікультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p> <p>ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.</p> <p>ФК3. Здатність виявляти й окреслювати мету та завдання педагогічної діяльності, здійснювати проектування процесів навчання й виховання учнів/здобувачів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання й розвитку учнів.</p> <p>ФК6. Здатність до формування учнівського/студентського колективу, навичок командної роботи; знаходження ефективних шляхів мотивації учнів/здобувачів освіти до саморозвитку; спрямування на прогрес і</p>

	<p>досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів/здобувачів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.</p> <p>ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p> <p>ПК7. Здатність добирати та використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та в позакласній роботі, аналізувати й оцінювати доцільність й ефективність їх застосування.</p> <p>ПК8. Здатність до цифрового подання та обробки текстової, числової, графічної, звукової та відеоінформації.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>Відповідно до освітньо-професійної програми, успішне виконання завдань психолого-педагогічної практики дозволяє отримати такі програмні результати навчання:</p> <p>РН1. <i>Відтворювати</i> основні концепції та принципи педагогіки і психології; <i>враховувати</i> в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів/здобувачів освіти.</p> <p>РН2. <i>Демонструвати</i> вміння навчати учнів/здобувачів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмета та інтегрованого навчання.</p> <p>РН3. <i>Визначати</i> освітні цілі, <i>планувати</i> та <i>проєктувати</i> навчальний процес на основі компетентнісного підходу з урахуванням освітніх потреб учнів/здобувачів освіти; <i>класифікувати</i> форми, методи та засоби навчання предмета.</p> <p>РН5. <i>Добирати</i> доцільні форми та методи виховання учнів/здобувачів освіти на уроках/заняттях і в позакласній роботі; <i>аналізувати</i> динаміку особистісного розвитку учнів/здобувачів освіти, <i>визначати</i> ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>РН6. <i>Проєктувати</i> психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів/здобувачів освіти (зокрема з особливими освітніми потребами), технологій здоров'язбереження під час освітнього процесу, способів запобігання та протидії негативним впливам на особистість, <i>налагоджувати</i> ефективну співпрацю з учнями/здобувачами освіти та батьками (особами, які виконують їхні функції).</p> <p>РН8. <i>Спілкуватися</i> державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, <i>комунікувати</i> іноземною мовою за предметною спеціальністю, <i>висловлювати</i> обґрунтовані твердження.</p> <p>РН11. <i>Виявляти</i> навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, <i>пояснювати</i> необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності, поваги й толерантності у полікультурному суспільстві.</p> <p>РН12. <i>Аналізувати</i> власну педагогічну діяльність та її результати, <i>здійснювати</i> самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p> <p>РН13. <i>Демонструвати</i> знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, <i>обґрунтовувати</i> необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.</p> <p>ПРН3. <i>Використовувати</i> інформаційно-комунікаційні технології для подання та обробки текстової, числової, графічної, звукової та</p>

відеоінформації.

ПРН7. *Аналізувати* дидактичний потенціал електронних засобів навчання, *приймати участь* в організації дистанційного навчання з використанням систем його підтримки та електронних освітніх ресурсів.

ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, основні завдання	К-сть год.
Підготовчий	<p>Затвердження керівників практики від університету та бази практики.</p> <p>Проведення настановної конференції.</p> <p>Ознайомлення з програмою практики, її метою та основними завданнями.</p> <p>Складання і затвердження плану роботи здобувача освіти-практиканта.</p> <p>Проходження інструктажу з правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки і охорони праці.</p>	5 год.
Ознайомлювальний	<p>Зустріч з адміністрацією навчального закладу та керівником (організатором) практики на базі практики.</p> <p>Ознайомлення з планом роботи закладу освіти.</p> <p>Зустріч з класними керівниками, шкільним психологом, педагогом організатором.</p> <p>Ознайомлення з планом роботи класного керівника, шкільного психолога, педагога-організатора.</p> <p>Знайомство та встановлення контакту зі школярами закріпленої групи.</p> <p>Вибір учня для психолого-педагогічного аналізу, методик дослідження її особистісних характеристик.</p>	15 год.
Основний	<p>Відвідування уроків. Спостереження за поведінкою окремих учнів та класу в цілому.</p> <p>Відвідування та проведення виховного заходу (виховної години).</p> <p>Збір інформації про досліджуваного школяра (біографія, сімейні обставини, особливості перебування у класному колективі, позашкільні інтереси, особливості спілкування) шляхом вивчення документації, співбесіди з ним, спостереження за поведінкою під час проведення занять, його психодіагностика.</p> <p>Збір і аналіз інформації про досліджувану групу шляхом спостереження за особливостями групової динаміки.</p> <p>Проведення психологічного опитування та тестування відповідно до завдань практики. Психолого-педагогічний аналіз і обговорення.</p> <p>Ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень.</p> <p>Виконання індивідуальних завдань.</p>	60 год.
Підсумковий	<p>Оформлення документації та звіту про проходження психолого-педагогічної практики.</p> <p>Участь у підсумковій конференції.</p> <p>Захист звіту з практики.</p>	10 год.

ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- знайомство із закладом освіти;
- аналіз розкладу уроків одного класу;
- виконання завдань шкільного психолога, класного керівника або педагога-організатора позакласної роботи;
- оформлення щоденника психолого-педагогічних спостережень;
- відвідування уроків з різних предметів;
- відвідування та проведення виховних заходів (виховна година, екскурсії тощо);
- проведення виховного заходу та його аналіз;
- аналіз уроку (з освітньо-професійної програми студента-практиканта);
- спостереження за поведінкою одного учня та складання його психолого-педагогічної характеристики;
- оформлення результатів спостереження за класом у формі психолого-педагогічної характеристики;
- аналіз шкільного сайту як обличчя закладу освіти;
- самоаналіз результатів психолого-педагогічної практики.

ДОКУМЕНТАЦІЯ, ЯКУ ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ ПРЕДСТАВИТИ ЗДОБУВАЧ ОСВІТИ-ПРАКТИКАНТ

Після закінчення практики здобувач освіти повинен представити на кафедру загальної математики та методики навчання інформатики:

1. Звіт.
2. Щоденник психолого-педагогічних спостережень.
3. Аналіз результатів психолого-педагогічної практики.

I. Звіт про проходження психолого-педагогічної практики

У звіті здобувач освіти висвітлює виконання завдань за період практики.

Структура звіту

1. Знайомство із закладом освіти.
2. Аналіз розкладу уроків у визначеному класі.
3. Психолого-педагогічна характеристика класу.
4. Психолого-педагогічна характеристика особистості окремого учня.
5. Анкета «Соціометрія» для здійснення психолого-педагогічної характеристики класу та окремого учня.
6. Аналітична характеристика сайту школи.
7. Опис виконання завдань шкільного психолога та класного керівника або педагога організатора, позакласної та позашкільної роботи.
8. Аналіз уроку інформатики.
9. Аналіз виховного заходу, який відвідав здобувач освіти-практикант. План-конспект залікового виховного заходу.

II. Щоденник психолого-педагогічних спостережень.

У щоденнику спостережень здобувач освіти-практикант записує свої спостереження під час практики (враження від уроків, виховних заходів, свої роздуми, зауваження тощо). Щоденник спостережень ведеться у звичайному зошиті у клітинку, в якому зазначається:

- список учнів класу (групи);
- спостереження за поведінкою учнів на уроках, виховних заходах та перервах;
- розклад дзвінків;
- розклад уроків у закріпленому класі (групі);
- оформлення психолого-педагогічних спостережень за уроком, який відвідав здобувач освіти-практикант;
- аналіз виховного заходу, який відвідав здобувач освіти-практикант.

III. Самоаналіз результатів психолого-педагогічної практики.

Політика практики

Політика викладача щодо здобувача освіти-практиканта

Здобувач освіти-практикант зобов'язаний у повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками, компетентностями та програмними результатами навчання з практики. Дотримуватись правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, виконувати розпорядження адміністрації закладу освіти та керівника практики, дотримуватись навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути толерантним, доброзичливим, виваженим у спілкуванні з здобувачами освіти, викладачами та вчителями, уважним, дотримуватися дисципліни та часових (строкових) параметрів навчального процесу, мати відповідний зовнішній вигляд. Недопустимі: пропуски та запізнення; плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку.

До *початку практики* здобувачі освіти на настановчій конференції отримують інструктаж щодо проходження практики та оформлення всіх необхідних документів; інструктаж з техніки безпеки.

При оформленні матеріалів практики здобувачі освіти можуть скористатися методичними рекомендаціями «Психолого-педагогічна практика : методичні рекомендації щодо організації та проведення» <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22819>.

Для інформаційної підтримки освітнього компонента в умовах дистанційного та змішаного навчання реалізовано електронний ресурс в середовищі Moodle за посиланням: <https://moodle-cs.vnu.edu.ua/course/view.php?id=124>

Вирішення конфліктних ситуацій

Будь-яка конфліктна ситуація, яка виникає в учасників освітнього процесу вирішується згідно «ПОЛОЖЕННЯ про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки», а також правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, де перебувають практиканти.

Політика щодо академічної доброчесності

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань; надання достовірної інформації про результати власної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки знайшли своє відображення в «КОДЕКСІ академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Вимоги до академічної доброчесності визначаються «ПОЛОЖЕННЯМ про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Політика щодо деделайнів та перескладання

Перескладання практики відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів проходження психолого-педагогічної практики здійснюється комісією під час підсумкової конференції з практики за 100 бальною шкалою відповідно до «ПОЛОЖЕННЯ про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Критерії оцінювання:

Зміст роботи, що оцінюється	К-сть балів
1. Теоретична підготовка (знання педагогіки та психології).	10
2. Психолого-педагогічна майстерність (педагогічний такт; вміння вести: спостереження, робити аналіз отриманих результатів; комунікабельність; емпатія тощо).	10
3. Особистісні характеристики здобувача освіти (дисциплінованість під час проходження практики, тактовність, ініціативність, самостійність, професійна спрямованість відповідальність, творчість, інноваційність тощо).	15
4. Оцінювання звітної документації: -психолого-педагогічна характеристика учня (10 балів) -психолого-педагогічна характеристика класу (10 балів) -аналіз розкладу уроків (10 балів) -характеристика сайту закладу освіти (5 балів) -звіт про виконання завдань шкільного психолога, класного керівника або педагога-організатора (10 балів) ; -щоденник психолого-педагогічних спостережень (10 балів)	55
5. Захист практики (за несвоєчасну подачу звітної документації віднімається 5 балів)	10
Сума	100

Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку згідно «Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_vyrishennia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf).

Можливе визнання результатів практика шляхом перезарахування кредитів та результатів навчання, отриманих у формальній освіті під час переведення з іншого навчального закладу, під час поновлення на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за

результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом».

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з формою контролю – залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Методичне забезпечення ОК

1. Ройко Л. Л., Яцюк С. М. Психолого-педагогічна практика : методичні рекомендації щодо організації та проведення. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2023. 47 с. (рекомендовано науково-методичною радою ВНУ імені Лесі Українки, витяг з протоколу № 6 від 15 лютого 2023 року) <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22819>

2. Гайдай С., Собчук О. Сучасні вимоги до інформаційно-цифрової компетентності вчителів закладів загальної середньої освіти. *Методологічні та методичні проблеми викладання у сучасному освітньому процесі* : зб. матеріалів XI наук.-практ. конф. (24 листоп. 2021р.). Луцьк, С. 18-21.

3. Ройко Л. Л. Формування лідерських якостей у фаховій підготовці майбутніх вчителів інформатики. *Перспективи розвитку науки, освіти та технологій в контексті євроінтеграції* : збірник тез доп. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 18 серпн. 2022 р.). Полтава, 2022. С. 27-28

4. Яцюк С.М., Хомяк М.Я., Юнчик В.Л., Чепрасова Т.І. Методика використання цифрових освітніх ресурсів у процесі підготовки майбутніх учителів інформатики. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, 2021. №16. С.15-25.

5. Яцюк С.М., Хомяк М.Я., Юнчик В.Л., Чепрасова Т.І. Особливості навчання веб-технологій розробки навчальних систем майбутніх вчителів інформатики та методика створення на їх основі власних освітніх ресурсів. *Молодь і ринок*. № 7/193 (2021). С.118-122.

6. Яцюк С. М., Собчук О. М., Смолюк І. О., Хомяк М. Я., Чепрасова Т. І. Методика проведення сучасного уроку з інформатики за допомогою цифрових сервісів в умовах воєнного стану. *Математика. Інформаційні технології. Освіта* : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 3-5 черв. 2022 р.). Луцьк, 2022. С.178.

Рекомендована література

1. Актуальні питання теорії і практики інклюзивного навчання у закладах освіти : монографія / [кол.авт.: Гаврилова Н.С., Миронова С. П., Платаш Л. Б., Романюк С.З. та ін.]; за заг. ред. Л. Б. Платаш. Чернівці: Технодрук, 2020. 572 с.

2. Бібик Н.М. Нова українська школа: порадник для вчителя. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с.

3. Варій М.Й. Психологія особистості : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2018. 591 с.

4. Гарькавець С.О., Волченко Л.П. Конфлікти в освітньому середовищі: діагностика та практика вирішення: навчально-методичний посібник. Харків : Друкарня Мадрид, 2020. 92 с.
5. Державний стандарт базової і повної середньої освіти. URL: <http://www2.znz.edu-ua.net/storage/490.txt>.
6. Державний стандарт базової середньої освіти: 5-9 класи Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/10/08/derzhstandartbazovoiosvityprezentatsiya.pdf>
7. Державний стандарт повної загальної середньої освіти. Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/
8. Закон України «Про вищу освіту». URL: http://www.osvita.org.ua/pravo/law_02/.
9. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/2628-14>.
10. Закон України «Про освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
11. Закон України «Про позашкільну освіту». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/1841-14>.
12. Інформаційно-аналітичний збірник «Освіта України в умовах воєнного стану». Київ, 2022. 358 с.
13. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В., Альохіна Н. В., Шаповалова В. С. Психологія спілкування : навчальний. Харків. : НФаУ, 2018. 140 с.
14. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник. Вид-во «Ранок», 2019. 304 с.
15. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258
16. Коропецька О. М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості. Навчальний посібник. Київ: КНТ, 2018. 438 с.
17. Марушкевич А.А., Спіцин Є.С., Кошечко Н.В. Педагогіка (у структурно-логічних схемах та таблицях): Навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2020. 91 с.
18. Методичні рекомендації щодо організації та проведення психолого-педагогічної практики у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (наказ №220-з від 29.06.22 р.) URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/2022Метод._рекоменд._Психолого-педагогічна_практика_ред-1.pdf
19. Петрановська Л. Якщо з дитиною складно. Харків: Віват, 2020. 160 с.
20. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Наказ № 2736-20 від 23.12.2020 Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>
21. Романовська Л.І. Основи психології і педагогіки : навч. посіб. Львів : Новий Світ-2000. 2018. 449 с.
22. Сікорський П. І. Нова педагогіка. Львів : Львівська політехніка, 2021, 540 с.
23. Столяренко О.Б. Психологія особистості : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2018. 279 с.
24. Сучасна освіта в Україні Європейські орієнтири URL: <http://osvita.pedagog.org.ua/>

25. Уроки доброти: ідеї та поради на навчальний рік. Посібник для формування культури благодійності в освітньому процесі / За заг. ред. О. Елькіна, О. Масалітіної; упор. Д. Долгова, О. Кондратенко. Київ: «Видавнича група «Шкільний світ», 2021. 80 с.

26. Черній А. Професійний розвиток педагога: досвід, співпраця, пріоритети на шляху до нової української школи. *Післядипломна освіта в Україні*, 2018. №2, 40-43.

27. Шліхта Н, Шліхта І. Виховуємо академічну доброчесність в школі: методичні вказівки для вчителів. Київ, 2019. 82 с.

28. Штих, І., Динис, А. Дослідження булінгу в закладах освіти: гендерний аспект. *Психологія: реальність і перспективи. Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету*, 2021. (17), 143-152.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Світлана ЯЦЮК

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
загальної математики та методики навчання інформатики
протокол № 2 від 15 вересня 2023 р.**

Завідувач кафедри:

Марія ХОМЯК